

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:	Mozdonydával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	Egész évre	3.—
Fél évre	—95		Fél évre	1.50
Negyed évre... ..	—50		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.			Egy példány hirdetés ára 10 kr.	

Bánffy bukása.

Van egy deák közmondás, amely imigyen | enged a jelenlegi harcban az ellenzéknek, ak-
szól: „akár előre nyomulsz, akár hátra huzódl, | kor ott ejtik el azonnal, ahol őket fölemelték a

Reggeli imádság.

el kell veszned a háboruban.“ Ezen közmondásnak az igazsága fog beteljesedni mostanság Bánffy uramon is. — Mert ha meghátrál és neki nem való és rá nem termett miniszteri székbe. Mert ha meghátrál az ellenzék előtt, akkor

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!

nyilvánvalóvá lesz az, hogy Bánffy az adott szavát arra nézve, hogy ő a kvótát fölemeli, még a jelenlegi összetört ellenzékkel szemben sem képes beváltani. És ezért kuknia kell. Ha pedig Bánffy az ellenzéknek nem enged és vele a harcot fölveszi, az esetben a harcban fog elbukni, még pedig csufosan. Bánffynak el kell veszíteni a csatát, mert nem az ő részén van az igazság, mert ő nem az igazságért, hanem a jogtalanul megszerzett, ennélfogva csak a bitorolt hatalom megtartásáért küzd makacsul, szívós kitartással, minél fogva küzdelme nélkülözi az erkölcsi alapot. Erkölcsi alap nélkül pedig győzni nem lehet. De mit tehet ő kelme róla, ha nem tudja, hogy mi az az igazság. Iskolába nem járt s így nem volt alkalma megtanulnia azt az arany közmondást, hogy „igazság az államok egyedüli alapja és talpköve.“

Bánffynak az államtudományokban az öreg generális, a vén Tisza volt a mestere. Ettől tanulhatta el azt, hogy az állam kormányzatához nem szükséges más, mint a választási névjegyzékeket meghamisítani, vagyis az ellenzékiet, különösen ha azok néppártiak, a jegyzékből kihagyni, a kormánypártiakat pedig, még ha szavazati joguk sincs, a jegyzékben bennhagyni.

Az ellenzékét teljesen összetörni az által, hogy ellenzéki választók gyűléseit, különösen a néppártiakét, közáporral, szuronynyal szétverni, szónokait beszélni nem engedni, a szólási jogtól őket megfosztani. — Választási elnököknek Tarnóczy, Kloch és Zámbo-féle embereket megtenni, akik az ellenzéki szavazókat leszavazni nem engedik, sőt ha kell, őket agyon is lövetik, avagy leszuratják. A sajtót megrendszabályozni, békókba verni, hogy a kormányzás és egyes kormánypárti befolyásos egyének esetleges cudarságait napfényre hozni ne merészelje. Az országgyűlésen a szólásszabadságot a szájkosár behozatalával megsemmisíteni, hogy ha már a kutyáknak van szájkosaruk, miért ne lehetne az országgyűlési képviselőknek is? — Ha ő nem tud beszélni, hát mások se beszéljenek. A választói jog elkobzásával az alkotmányt felfüggeszteni, a szó elvonásával a szólásszabadságot, a sajtó megrendszabályozásával pedig a sajtószabadságot megsemmisíteni.

Ezt akarja Bánffy, Tiszáék parancsára. Ha tudná, hogy mit csinál, nem vállalkoznék rá. Azt hitte, hogy ha a vallás eltörlésére neki tudta vinni a Kossuth-pártot, akkor az alkotmány eltörlésére is megnyerheti azt. De nagyon csalódott. Mert a Kossuth-párt aligha meg nem bánta már azt a tettét, hogy Tiszáékkal szövetkezett az új rend behozatalára. Megbánták ezt már a kálvinista urak eléggé. Belátják már ők

is azt, hogy a vallás eltörlése maga után vonja a szabadság eltörlését, az alkotmány megsemmisítését. Mert meg vagyon írva a történelem lapjain, hogy amely nép elhagyja a vallás-erkölcsi alapot, az a nép elveszti szabadságát is, mert vallás és szabadság együvé nőtt ikertestvérek, akik egymás nélkül nem élhetnek. Vallást és szabadságot az emberiségnek Krisztus az égből hozta, e kettőért életét áldozta, hogy e két kincset az emberiségnek az ő boldogságára a világ végéig biztosítsa. — Aki ellensége a vallásnak, az nem lehet barátja a szabadságnak, — és aki ellensége a szabadságnak, mint Bánffy-Tiszáék, az nem lehet barátja a vallásnak. Az ily emberek pedig nem valók nemzetek vezetésére, országok kormányzására, mert mint az ördög cimborái, országokat és trónokat a veszélybe döntenek és sodornak.

Mert nemzetek és országok nem a fejedelmeké, hanem az Istené. A fejedelmek csak Isten helyettesei. Fejedelmeknek, mint Isten helyetteseinek nem szabad népeket, nemzeteket Isten ellen kormányozni vallástalan törvényekkel, anélkül, hogy az Isten haragját maguk ellen ki ne hívják.

Ezen kis lapban számtalanszor megirtuk, hogy nem jó vége lesz az új rend behozatalának. Az Istent nem jó lesz megtámadni, magunkra haragítani, mert az Istennek sujtó keze utol fog érni bennünket. Jóslatunk, sajnos, csakhamar beteljesült.

Mert hát nem az Isten keze nehezedett-e ránk? nem az Isten ostora ver-e bennünket Ausztriában úgy, mint Magyarországon. Német szomszédaink úgy össze vannak gabajodva, hogy ott Isten segedelme nélkül nem egy, de száz Badeni se fog tudni rendet csinálni.

Hát mi nálunk hogy állunk? Mint az ajtófélfá, se ki, se be.

Nálunk majd a plátói bölcsesség, tapintat és mérséklet párosítva és föleresztve a legnagyobb politikai fuffanggal és huncfutsággal fog rendet csinálni, hacsak majd mikor már az alkotmány gerendái recsegni kezdenek, valaki észre nem fogja téríteni ezeket a fából vashid csinálókat, ezeket a proviziós-bankpolitikusokat, — akiktől amióta szipolyozzák ezt a nemzetet és nyomorgatják ezt az országot, senki még egy igaz szót nem hallott. Akik a szuronyok segítségével történt megválasztásuk után arcpirulás nélkül merik hangoztatni azt, hogy ők birják a nemzet bizodalját. Ha a nemzet alatt a zsidóságot értik, akkor igazuk van, különben hazudnak mint rendesen.

Nem a nemzet hegedült be a választásoknál az ellenzéknek, tisztelt Fehérváry és Percel uraimék, hanem alighanem a zsidó liberalizmus

fog nektek és ennek a birodalomnak behegedülni, ha még egy ideig ezzel a zsidó liberálizmussal fogják boldogítani szegény magyar hazánkat.

Bánffy-nak buknia kell, mert a halottaiból föltámadt Kossuth-párt nem engedhet, mert ha ez alkalommal is paklizna Bánffyval, akkor másodizben követne el politikai öngyilkosságot, másodszor volna ki politikai halállal, hogy többé soha föl ne támadhasson. Ha fegyverét Bánffy előtt lerakná, ez esetben Bánffy ezt a a pártot úgy tűrné össze és semmisítené meg a Házban, mint megtörte a többi ellenzékét törvénytelen, erőszakos választásaival a Házon kívül.

Bánffy-nak buknia kell, mert az a sok jogfosztás, jogtiprás, ami el lett követve az utolsó választásokon, az a sok ártatlanul kiontott vér égbe kiáltanak bosszuért, méltó és megérdemlett büntetésért a népek és seregek urához, az igazságos Istenhez. Bánffy-nak buknia kell, hogy a felizgatott kedélyek lecsillapuljanak, hogy az ország fölháborodása és a megsértett jogrend kiengesztelődjék, hogy a tisztességes kormányzat végre létesülhessen, a Ház felvehesse a nyugodt tárgyalásokat és a felhalmozódott, sürgős teendőket elláthassa és aküsözöbön levő, békés kiegyezést Ausztriával létesíthesse.

Bánffyval mind ez lehetetlen, azért neki buknia kell, még pedig mihamarább, mert minél később következik az be, annál nehezebb lesz a kizökent államkerekét a rendes vágásába visszazökenteni.

Aki szelet vet, az vihart arat. Aki az Isten ellen támad, azt az Isten agyonsújtja. — Bánffy idézte föl az országos vihart, egyedül az ő bukása csendesítheti csak le a háborgó vihart, de csak akkor és úgy, hogy ha bukásával a Tiszaklikket és az általuk létesített egész erkölcstelen rendszert is magával rántja.

Dr. Bakonyi Elek.

POLITIKAI HIREK

A helyzet. A Kossuth-párt és nemzeti párt még mindig nem úgy viselkedik a hogy kellene. Még mindig keresik a kormányval való megegyezés módjait. Csak a néppárt tartja magát most is. A néppárt nélkül már régen befejezték volna a vitát e javaslat fölött is. Az hírlik, hogy a kormány újabb javaslatot akar beterjeszteni a napokban arra, hogy az ülések idejét ne háromig, hanem délutáni hat óráig hosszabbítsa meg a Ház. Ennek az a célja, hogy az ellenzékét ki-

meritse. A kormánypart könnyen szavaz meg minden meghosszabbítást, mert nem jár el a Házba, de az ellenzék mindig ott van. Tehát csak az ellenzékét nyomorítják és kinozzák vele. De az ellenzék át lát ám a szitán. Jól látja, hogy a kormánynak nem az a célja hogy minél több munkát vegezzen a Ház, hanem az, hogy az ellenzékét szektörözze, gyötörje. De a puska könnyen visszafelé sülnhet el. Ez az intézkedés oly zavarok okozója lehet, melyek a parlamentarizmust, de Bánffy ur testi épségét is veszedelembé dönthetik. Ennek az erőszaknak könnyen verekedés lehet a vége. Igaz, Bánffy csak azt kapná meg a mit keresett, de mégis szomorú lenne. Nem kívánjuk.

A fiunei kormányzóhelyettes. Hír szerint a fiunei kormányzóhelyettes teendőivel dr. Gaál Tibor miniszteri tanácsost bizzák meg, a ki már e hónap 31-én átveszi az ügyek vezetését a jelenlegi helyettes kormányzótól, a legfőbb közigazgatási bíróság tagjává kinevezett báró Abelétől.

Országgyűlés.

— Julius 23. —

Páder Rezső *néppárti*: Ez a javaslat nagyon meglepett engemet s azt hiszem többi képviselőtársaimat is. Meglepett azért, mert ennek megszavazására berendelték az egész kormánypartot. Annak a pártnak nagyrészt soha se láttuk e házban. De most megjelentek s azt bizonyítják, hogy kevés délutáni két óráig ülésezni, meg kell tehát az ülésezés idejét hosszabbítani egy órával, tehát három óráig. Arcátlanság ez a beszéd azoktól, kik fölérát se szoknak itt a Házban tölteni. Tisza Istvánt egy hónapban ha egyszer láthatjuk itt s mégis milyen kemény leckét tartott tegnap nekünk a munkásságról. Minket leckéztetett, kik mindig itt vagyunk, s ő leckéztetett, ki soha sincs itt! Ostobaság ez vagy szemérmertlenség? Tisza ur! Ha keveseli a munkaidőt, annál silányabb dolog s annál nagyobb bün még e kevés időt is másutt pazorolni el, holott azt itt kellene eltölteni, mert fizetést kap érte, amit bizonyára nem feled el fölvenni.

Okolicsányi László: A kormány azt hiszi kis gyerekek vagyunk. Meg akar ijeszteni. Ha nem engedünk, tovább fog itt tartani s nem enged nyári szünetet. Bár fullasztó melegben tárgyalni nem kellames dolog, de azért nem ijedünk meg. Csak aztán megvárjuk, hogy a kormány emberei is itt legyenek.

Pulszky Ágost a javaslat védelmére szól. Azt bizonyítgatta, hogy a kormány békét akar, de nem engedhet. Nem volna e neveltséges, ha a kisebbség kívánságára, az erős többség engedne? Ha az ellenzék föntartja az akadékoskodás modorát, ám maga lássa mi fog következni. A rövidebbet nem a kormány huzza.

Hock János les hangon felelt Pulszky beszédére. Ha szájkosarat akarnak a képviselőknél alkalmazni, mindenekelőtt Pulszky Ágost számára csatolják föl, kinél szöszgyárabb ember nincs az egész parlamentben. A többség csak szavazógép, mely gondolkodás nélkül megszavaz mindent, amint Bánffy akar. Ha az országot bocsátaná áruba, azt is megszavaznák. A lelkiismeretlenségnek oly fokát sehol se nem találhatjuk föl, amekkora a mi többségünknél van, mely se nem bírál, se nem íté, csak vakon szavaz. Azok a képviselők ott, ha itt varnak is, többnyire a folyosón, meg az étkezőben tartózkodnak s ha szavazni kell,

becsöngetik őket s igen sok azt se tudja miről van szó, csak szavaz, amint a minisztertől halja. Ez nemcsak lelketlenség, de valóságos gasság. S most ezek az emberek, kik csak heréi a képviselőháznak, ezek az emberek beszélnek, hogy többet kell dolgoznunk. Borzasztó! A javaslatot nem fogadja el.

— Julius 24. —

Lassan-lassan mind kevesebben vannak a teremben, de azért még mindig elég sokan. Az már is látható, hogy az ellenzék jobban állják a sarat, mint a kormánypártiak, mert a jobboldalon napról-napra ritkulnak a sorok, mind többen elszélednek a vidékre.

Gajári Ödön volt ma az első szónok. Gajári hosszadalmasan beszélt s a ház csodás türelemmel hallgatta végig az unalmas beszédet. Tiszák embere lévén, mi sem természetesebb, mint hogy első sorban Apponyival foglalkozott s panaszosan beszélt el, hogy nem ők üldözik az Apponyi személyét, hanem mindenkor Apponyi volt minden rossznak az oka s ő akadályozta meg, tette lehetetlenné a 67-es alapon álló pártok egyesülését.

Ezalatt Gajári beszédébe közbeszólt gróf Károlyi Sándor. A szónok erre jónak látta megtámadni Károlyi Sándort, közéletünk legtisztább és legnemesebb alakjainak egyik elsejét. Olyasmint mordott — az igaz, igen határozatlan hangon és modorban — hogy hát ők — jobboldaliak — is indíthatnának személyes hajsztát az ellenzék ellen.

Nagy sokára végre befejezte a beszédét Gajári s vagy tizen gratuláltak is neki. A párt egy tekintélyes része néma maradt.

Gróf Tisza István szólalt most fel személyes kérdésben s afféle kísérletet tett, hogy gróf Károlyi Sándort kérdőre vonja, mert ellélet vett ki Károlyi közbeszólásából, hogy a gróf szerint ő a közélet terén való szerepléstől már eljátszotta jogait.

A gróf röviden válaszolt s szinte odavetőleg megjegyezte, hogy ez a kérdés nem ide tartozik.

Hock János szólalt most fel személyes kérdésben szavai helyreigazításáért; az ő tegnapi beszédével sokat foglalkozott Gajári. Hock szépen védelmezte meg távollévő vezérét, Apponyit s mindenben megfelelt Gajárinak.

Bartha Ödönre került most a sor, de ő — háromnegyed 12 óra lévén — kérte beszédének hátfőre halasztását, mert délre a kérvények tárgyalása van kiűzve.

Berzeviczy kimondta a ház határozataképen, hogy Bartha hátfőn beszélhet.

Öt perc szünet után a kérvények tárgyalására tértek át.

A kérvények tárgyalása simán folyt le. Sima Ferencz az állami tisztviselők országos kérvényével és a cselédtörvényre vonatkozó kérvénnyel szólalt fel, a melyhez Buzáth és a belügyminiszter is szólt. A szegedi háztulajdonosok kérvényét Polczner Jenő és Sima Ferencz pártolták s a pénzügyminiszter is felszólalt.

— Julius 26. —

Bartha Ödön az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítványt nem tartja se komolynak, se őszintének. Ezután a kormánypárti szónokokkal vitakozott. Tisza István a békét sürgette s a háborúságot teremtette meg. Sértő, kicsinyelő és pökhendi beszéde nem alkalmas kiegyenlítést eszközölni.

Károlyi Sándor gróf úgy látja, a szabadság elrablásáról van szó. Élesen emlékezik meg azokról a visszaélésekről, melyeknek a kormánypárt valóságos melegágya. Ez a párt a bünök leplezéseinek pártja. Csodálja, hogy a magyar nép oly esztelen, hogy választások alkalmával nem fog süprüt e párt embereire.

Rakovszky István néppárti: A tu oldal békét hangoztat. Tisza Istvánnal, Groisz Gusztávval, Puszkay Ágosttal, meg Gajári Ödönnel akarja e békét megcsináltatni, kik tudnak háborúságot kelteni föl, de békét biztosítani nem. A minisztereink indítványa csak arra jó, hogy a békét feldúlja, az ellenzékét kifárasztja. Ha a kormány javaslataival elkésett, annak nem az ellenzék az oka. Hát terjesztette volna be javaslatait időben. Akkor nem késett volna el s akkor az ellenzék nem tudná megakasztani. Kimutatja, hogy a parlamenti szolás szabadságot régi törvényeink teljes mértékben biztosítják s azt nem lehet házszabályok módosításával elrabolni. Így intézkedik az 1625 LVII. 1723. VII. és különösen az 1790 XI. törvényeikk. De ugy látszik Bánffy bárónak a törvényt se imponálnak. Ő törvényeket ront és teremt, érdeke szerint.

Zichy János gróf néppárti. A tuoldal gyanusítja a néppártot, hogy a függetlenségekkel harcol. Mi nem a függetlenségekért harcolunk hanem a közszabadság elveiért. A kormány a közszabadság ellen merényletet intézett s mi azt védjük, mert szabadság való az embernek nem szolgaság. Tehát a szabadságért harcolni kötelességünk. Azért küldtek ide választóink. Hogy a függetlenségi párt is harcol a közszabadságért, annak csak örülünk. Legalább erősebbek vagyunk s jobban támadhatjuk a kormányt. A kormány azt hitte, hogy mi néppártiak nem fogunk reakcionárius törekvéseinek ellene szegülni. De tévedett. Mivel mi a politikai biggadt-ségnek vagyunk barátai s nem járunk a szélső ösvényeken, azért nem nyújtunk ám segédkezet a közszabadság elnyomására. Hogy a kormány a közszabadságot minél jobban elnyomhassa, egy órával meg akarja hosszabbítani az üléseket. Ha jó cél miatt akarná ezt, szívesen hozzájárulnánk: de tudjuk, hogy célja gonosz, gonosz célt pedig nem fogunk támogatni. Miért ezt a javaslatot is visszautasítjuk.

— Julius 27. —

Szilágyi Dezső fél tizenegy óra tájban nyitja meg az ülést. A néppárti Major Ferenc szól elsőnek az ülések meghosszabbítása ellen. A helyzet komolyságát és válságos voltát, ugymond, az okozza, hogy a kormány még mindig oly makecsul ragaszkodik a 16 §-hoz, s a cukorprémium elosztásánál figyelmen kívül hagyja az ország igaz érdekeit. Parlamentárizmusunkat beteggé tette Bánffy erőszak s választása, a mely nem az elvek harca, hanem az alkotmányos jogok eltírása volt. Ez okozza a Ház ingerültségét, a mely átment az országra, a hol a sztrájk, az alföldi munkásmozgalmak csak fokozták a nyugtalanságot. Ne higgye se a kormány, se a pártja, hogy ezt a nyugtalanságot a klotürrel le fegják csillapítani. Vagy azt hiszik, hogy az ellenzék komolynak, őszintének fogja venni azokat a békétárgyalásokat, a melyeket a kormánypárttól Tisza István és Puszkay Ágost vezet. Hiszen a mikor az első nap felszólalt Tisza gróf, több kormánypárti férfi magából kikelve ment a folyosóra. A mig az ellenzék nem fog arról meggyőződni, hogy tulnan komolyan veszik a békét, azt maga sem veheti komolyan. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés az ellenzéken.)

A nap második szónoka, Rátkay László. A minisz-

terelnök a parlamentárizmust akarja megmenteni, holott épp a miniszterelnök nem beszélhet a parlamentárizmusról. Hiszen alig ült össze ez a Ház, Bánffy nyíltan megvallotta, hogy célja a választásnál az ellenzék összetörése volt. Am olvassa el a miniszterelnök Kossuth, Eötvös József, Deák Ferenc műveit s átlátja, hogy ellenzék nélkül nincs parlament. (Helyeslés balról.) A miniszterelnök tehát ne beszéljen a parlamenti törvényekről, mert ő azokat nem ismeri s Tisza Kálmán ne beszéljen az obstrukcióról, mert ő azt nagyon jól ismeri. (Derűtlenség.) Tisza István gróf pedig ne beszéljen a sajtóról, mert ő arra haragszik, a ki pedig haragszik, annak nincs igaza. (Helyeslés balról.)

Buzáth Ferenc napparti: A kormány a béketárgyalásokon nem a most tárgyalás alatt levő javaslatokról való vitát akarja a rendes mederbe terelni, hanem főleg biztosítani szeretné a kiegyezési javaslatok keresztül vitelét. Ezen az alapon nem létesülhet a béke. Hol van a 67-es alapon álló ellenzékkel szemben a garancia, hogy a kiegyezési javaslatokat az ország érdekei szerint alkotják meg? Az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány is csak az ellenzék provokációja. A javaslatot nem fogadják el.

Szeniványi Árpád. A tulajdonal fölhasznál minden alkalmat, hogy Apponyit támadja, még az ugynevezett békeltető tárgyalások során is. Az ellenzék szívesen ráállt volna a megegyezésre, föl is kérte Szilágyi Dezsőt, hogy beke-konferenciát közvetítsen, de közvetlenül a konferencia előtt, ama békekonferencia tagjai felszóltak a Házban s úgy beszéltek, hogy sebeztek az ellenzékét. A kormányelnök erőszakos természetű ráhajlik a klotúrra s nem tudni bizonyosan, de a levegőben van, hogy párhuzam-üléseket vagy klotúrt fog javasolni. No hát, ez kétszínű játék. Az ellenzék mindent elkövetett a béke érdekében, de a kormány csak annyit tett, hogy a felelősséget az ellenzékre hárítsa mindenért, a mi következik. Az ellenzék nyugodtan várja a közvélemény ítéletét. (Zás tetszés és helyeslés balról.)

Szalay Károly szólalt föl azután. Midőn Bánffy miniszterelnökké lett, eszébe jutott a költő mondása:

Gyermekkirályt és hadvezért,
Ki erején felül mer,
Ad az Isten haragjában,
Oly népnek, kit megver.

És Bánffy kétségtelenül erején fölül mert, a midőn elfoglalta a miniszterelnöki széket. (Derűtlenség és helyeslés balról.) Az igaz, hogy kevés bölcseséggel kormányozzák a világot, de egy kevés bölcsesség mégis csak kell a kormányzáshoz. De micsoda merész képtelenség ez, nyár derekán immár a harmadik javaslat tárgyalását megszakítani a nélkül, hogy valaki is meg tudná mondani, hogy mi lesz mindennek a vége. S mi ez állapotnak az oka? Egy olyan törvényszakas, a melyről az ellenzék már tíz hónappal ezelőtt megmondotta, hogy minden követ megmozgat, hogy a 16. §-ból törvény ne legyen. S mit akar a miniszterelnök most a meghosszabbító javaslattal? E ő akarja segíteni vele valamely sürgős javaslatok letárgyalását? Hiszen már harminc órája, hogy tárgyalják az egy órai meghosszabbítást. Ha ezt e ő nem terjeszti, már okvetlenül tovább volnánk más javaslat tárgyalásában. S azt mondják, hogy meg akarják menteni a parlamentárizmust. Hát már ki látott olyan orvossgot használni, a mely a beteget mulhatatlanul megöli? (Tetszés balról.)

P pp Elek a sajtószabadság és a szólásszabadság jelentőségéről kezdett beszélni. A sajtószabadság megváltoztatása a negyvennyolcadiki törvények megváltoztatását jelentené. Ebbe tehát a függetlenségi párt

soha bele nem nyugodhatik. Ne tessék azt várni, hogy az ellenzék megalázkodjék önök előtt, mert a 16. § megváltoztatását óhajtja.

Az autonómiai választások.

Az autonómiai választások az egész országban folyamatban vannak. A nép élénk érdeklődéssel kíséri minden mozzanatot. A liberális atyafiak bár sok helyen szeretnék megleéveszteni, de nem ül fel nekik. Igazi katolikus emberekre szavaz. A „jó katolikusokat“ megveti.

Pápán Fenyvesi Ferencz lépett föl **Zichy Nándor** gróf ellen, de valósággal nevetséges az a szégyen, mely Fenyvesi ur vállakozását kíséri. Mig őreá egy szavazat esik, addig Zichy Nándor legalább százat kap.

A **soproni ötös bizottság** a katolikus autonómiai kongresszus világi képviselőválasztásának határidejét augusztus 1-ső és 2-ik napjaira tűzte ki. Mint-ho-ly **Asbóth Lajos** a jelöltséget elfogadja, Sopron választói Asbóthra fogják adni szavazatukat.

A **szolnoki választókerület** községei már nagyrésben leszavazták. A kormánypárt min en erőszakoskodása mellett sem tudta jelöltjét keresztül vinni, mert a nép óriási lelkesedéssel idősb **Scheftsik István** jelöltségét támogatta. Eddig kapott id. szolnoki Scheftsik István 3661 szavazatot, továbbá Gullner Gyula országgyűlési képviselő 332 és Almásy főispán 2 szavazatot.

A **losonci választókerülethez** tartozó karancseszki i plébánia területén e hó 18-án ment végbe az autonómiai világi képviselő választása. Beadott összesen 306 szavazat, mind **Wenckheim Ferenc** grófra.

Baranya megye **Berkesd** plébániában beadott 199 szavazat, ebből **Majláth László** grófra esett 196 szavazat, **Erreth Jánosra** pedig 3 szavazat.

A **munkácsi választókerülethez** tartozó ungmegyei hitközségek kizárólag **Kende Peter ungi alispán, cs. és kir. kamarást** választották meg autonómiai világi képviselőnek.

Felső-Vadicsón az autonómiai választások folyó hó 18. és 19. napján tartattak meg. Beadott 218 szavazat, a melyek mind **Schwertner Gyula** szolnai ügyvédre estek.

A **bélaházi** (Pozsonymegye) róm. kath. plébánia hivei folyó hó 18. és 19. napjain választották az autonómiai kongresszusba világi képviselőjüket. 335 összeirt választó közül leszavaztak 248-an **Majláth György** grófra.

A **Trsztenán** e hó 20-án és 21-én megejtett választáson leszavazott 277 választó és valamennyi szavazat **Zmeskál Zoltán** országgyűlési képviselőre esett.

Az **árva-brustini** plébánia választói e hó 18., 19. és 20-án szavaztak a kath. autonómiai kongresszusba küldendő világi képviselőre. Az összeirt 592 választó közül 357 szavazott. A szavazatok mind **Zmeskál Zoltán** országgyűlési képviselőre estek.

A **mohácsi kerület** jelöltje **Kanócz István** oszt. tanácsos néhány nap előtt rövid körutat tett a kerületben, hogy magát választóinak bemutassa. Ez alkalommal Mohácson oly erőteljes szavakkal, s oly határozottan fejtette ki katolikus programját, hogy beszéde a választók körében a legjobb benyomást tette. Kanócz megválasztása bizonyos

Torontál-Szécsányban mult vasárnap ejtetett meg az autonómiai választás, mely alkalommal **Vadász**

Zsigmondra 60 szavazatot esett. Szirmay dr., a liberálisok jelöltje, 8 szavazatot kapott.

A kecskeméti választókerülethez tartozó kocséri plebánia területén vasárnap ment végbe az autonómiai világi képviselő választása. Beadatott összesen 135 szavazatot, mind Szapáry István grófra.

A kiscaujhelyi kerülethez tartozó csacai plebániában az összes 370 szavazatot Simonyi Semadam Sándorra esett.

A nyitrai első választókerülethez tartozó Bajcsón, megszavazott 181 választó, mind Marsovszky Endre dr. országos képviselőre.

A rehongi választókerülethez tartozó Pinkafő róm. kath. hívei, a magyar katolikus autonómiai kongresszuson való képviseltetésükkel 458 szavazattal egyhangulag Erdődy Gyula gr. vasvörösvári nagybirtokost bízták meg.

A trencsényi Vágon inneni esperesség papsága f. hó 20-án tartott rendkívüli gyűlésen szavazott az autonómiai kongresszusra küldendő egyházi képviselőre. A beadott szavazatok mind Dudek János dr. theologiai tanárra estek. A világi képviselőre is javában szavaznak az egyes plébániák hívei. Dr. Kubina Józsefnek óriási többsége lesz a liberálisok jelöltjével: Ucsnay Ernő trencsényi polgármesterrel szemben.

A veszprémi egyházmegye várpalotai esperesi kerületéhez tartozó fokszabadi plébánián a f. hó 25-én azaz vasárnap ejtették meg az autonómiai szavazás. A hitközségnek összesen 228 szavazója van, mely egytől-egyig Zichy Vladimir grófra adta szavazatát. A veszprémi, palotai, cseszneki s füredi esperesi kerületek együtt választanak egy világi jelöltet. A kerület jelöltjei Zichy Vladimir gróf és Eszterházy György gróf, ez utóbbi a palotai esperesi kerületből csak 200 s egy néhány szavazatot kapott. Zichy Vladimir gróf megválasztása bevégzett tény.

Szentgyörgy-Abrány és Nyir-Acsád községekben 68-an szavaztak Dessewffy Aurél grófra mint autonómiai egyetlen jelöltre.

A kunfélegyházi autonómiai választókerülethez tartozó majsa-jakabszállási pusztán folyó hó 25-én megejtett szavazás alkalmával beadott 154 szavazatot, melyből Bakonyi Elek dr-ra 152 szavazatot, Mihálovics Béla főszolgabíróra két szavazatot esett.

Duna-Földvárrott e hó 25-én ejtették meg az autonómiai választásokat. Beadatott 851 szavazatot, mind Nagy Istvánra.

T A R S A

Budapesten.

Hosszu, nehéz munka után
Pihenőre tértem,
De nem az én kis falumba,
Nem is az én édes-anyám
Szerető keblére.

A sok édes, hívó szónak

Nem állhattam ellen:

Merre menjek, mit csináljak?!
Szívem s eszem tanakodtak,

S győzött — az ész bennem.

Nem a fényes fővárosnak

Ezer csábjára vonzott,

Hanem egy pár rokon-lélek,

Kikkel hálám s az ő szívök

Régtől összeforrott.

Itt vagyok most. „Tündérvár“-ben,

Palotában járok;

Ellesik a gondolatom

S látom: szívükből öntik rám

A nagy boldogságot.

Mégis az én beteg lelkem

Messze vágyik innen;

Képzetelem szebb vidéket:

Egy virágos kis falucskát

Hoz mindig élembe.

Ott van egy kis fehér házban

Az én szívem vágya:

Az az áldott édes anya,

A ki az ő „kedves fiát“

Szívszorongva várja.

Köves Károly.

A betyár és a poéta.

— Történet a negyvenes évekből. —

Irta: Gelsei Biró Zoltán.

A homokos alföldön jártam. Betértem egy kis csárdába. Szikestó partján áll a nádfedeles búfelejtő. Falairól rég lehámlott a vakolat, a barna vályog örzi az esőtől. Ugy mondják, hogy ez a rozoga kis csárda százesztendő is elmúlt. Azalatt ferdőre is dült egy kiscsüt, de senkinek sem jutott volna eszébe megtámogatni. A korcsmában két iksz-lábu hosszú asztalnál izogatják a savanyu homoki karcost. Magam is kértem egyet azokból a karcos nyaku üvegekből és ott buslakodtam egy sarokban. Egy öreg nyolevanesztendő ember volt a korcsmáros. Ez az öreg korcsmáros ült mellém, elüzni az unalmat tőlem. Jó darabig beszélgettem az öreggel. Egyet-egyet kocintottunk, azután folytattuk.

Mikor kedvre derült az öreg, előhozakodott azokkal a régi jó időkkel. 1840 óta ebben a korcsmában méri a bort az öreg. Sok időt megért, sok dolgot lá-

tott. Kiszolgálta Patkó Bandit, Rózsa Sándort, Milfait, Király Józskát; végig itta az éjjelt abban a rozoga épületben az alföld valamennyi híres betyárja. Sokszor volt eset, hogy a betyárok félben maradt boros kupáját a szomjas pandurok hajtották ki. Azt is megérte, hogy a kerek ablakból ki, onnan meg be óra hosszat is süvitettek a golyóbisok. Azután a padlás lyukon, meg a rejtek ajtón menekültek a betyárok.

A negyvenes években történt, az ő emlékezete szerint, úgy egy késő este, egy kopottas, poros vándor utas tért a kocsmába. Megmutatta a helyet is ahova leült, egyik zugba, fáradtan, szomjasan. Egy messzely bor ára volt a zsebében, egyéb semmi. Elitta hát azt is. A fejét a tenyerébe hajtotta, úgy buslakodott ott egymagába.

Egyszer aztán kívülről lódobogás hallatszott az uton. A paripa az ajtó előtt állt meg, a gazdája leszállt róla, fához kötötte s azután hetykén betaszította egy fokossal a kocsmajátót. Puska volt a vállán, pisztolyok a bőrvében. A felvonott kakasok alul kisárgállott a friss rézkapszli. Betyár volt ökelme, elszánt puszta betyár. Hüvelykujját belemélyesztette a bőrv szegélyébe és nagyot csapott fokosával arra az ikszlábu asztalra.

— Bort ide frissibe!

A kocsmáros ismerte a tempóját, sietett a borral. Azzal leült a betyár és némán iszogatótt egy darabig. Kémlelve szemlélte ott az asztal végén azt a busképű kopott alakot. Egyszer aztán kibökte az oldalát az utas szomorúsága. Odakiáltott neki úgy foghegyről:

— Tán vadalmába haraptál öcsém, hogy úgy lógatod az orrodát?

— Ugy látszik kendnek tele az iszákja.

— Gyere közelebb, no; vagy tán félsz a pisztolyaimtól?

— Azoktól a rossz furulyáktól?

— Adta lelke! tetszett a fitymáló válasz a betyárnak. Azzal közelebb ült az utashoz. Töltött neki a borából, azután együtt iszogáltak. Vagy nyolc palack állt ott üresen sorjába, mire felvidultak. Azután elkezdtek lassu dudolással. Rövidesen csak úgy zengett a négy fal, olyan nótát csaptak. A bor egyre-másra került föl az asztalra, a palackok sűrűn csördültek össze. Egyszer aztán a betyár nagyot ütött öklével az asztalra.

— Látom öcsém, hogy tudsz nótázni. Énekeld el hát most már az én nótámat. Tudod-e mi az én nótám?

— Hogyne tudnám, felelt az utas s egy kis gondolkodás után rá kezdett egy lelkes nótára. A nóta a kocsmárosnak szólt. Azt kérdezte tőle az első vers sora, hogy látott-e már egy lovon hét patkót. Négy patkó a lóra verve, kettő annak a csizmájára, aki rajta ül, a hetedik patkó pedig az aki rajta ül. Gyönyörű formába szedte, ma is éneklék szélében hosszában.

A betyár elhalaványult és kiejtette kezéből a fokost ámultában.

— Hát ismersz te engem?

— Patkó Bandi vagy!

Tetszett a betyárnak a nóta. De mégjobban megszerette azt, aki elénekelte. Egyszeriben föllekesült érte.

— Hej öcsém! Nem kérdelem, ki vagy, mi vagy. Látom, hogy iródiák-féle ember vagy. Hanem csak aszondom, gyere tüstént, csapj a tenyerembe. Lovat adok alád, a legszebb paripát az alföldön, aztán gyere a bandámmal. Nagy szó ám az! Patkó Bandi mondja.

Az utas két szeme fölcillámlott. Azután busan visszakönyökölt az asztalra.

— Más lesz az én sorsom, Patkó Bandi!

A betyár elkomorodott. Érezte, hogy az ő sorsa az akasztófa. Bánta is, nem is, hogy az ajánlatot tette.

— Mondd meg legalább, hogy ki vagy, hadd jusdál néha az eszembe.

— Petőfi Sándor vagyok!

Amint ezt a nevet Patkó Bandi meghallotta, oda ugrott a poétához, átölelte a két karjával, oda nyomta fejét a keblére és megcsókolta többször, mint anya a gyermekét, mikor nagysokára viszontlátja. A keményszivü betyár kihullatta tán az első könnyet életében.

Egyszer aztán feltörülte a könnyeket, fölkapta a fokost, elérzékenyülve dohogott magában, nagyon szeretne volna elvinni a bandába. Hanem már nem találta a helyét. Nem tudta, hogy azt az igénytelen poros külsejü dicső lelket hogyan szólítsa.

Ehelyett elővette a bőriszakót. Rézcifraságokkal volt sűrűn kiverve, csörgött a sok arany, ezüst tallér benne. A bankó egymásra fektetve, az oldalából duzzadt ki erősen.

— No Petőfi Sándor, — szolt Patkó Bandi, — legyen ez a tied, amit találsz benne; azután ha kevés, szólj, az életét is odadja neked Patkó Bandi.

A következő percben, élénken nyihogni kezdett odakünn a paripa. Türelmetlenül kapálta a földet.

A betyár felugrott. Tudta mit jelent ez. A paripája megérezte a pandur-ló szagát. Nagyon okos volt az állat.

Nagy sietve nyujtott parolát a költőnek.

— Adjon meg az Isten! Érttem járnak! Jussak eszedbe néha-néha, ha már el nem fogadod, a mit kínáltam.

Azzal kirohant, fölpattant a nyihogó paripára és belevágatott a sötét éjszakába.

Félóra mulva pandurok ültek Petőfi Sándor mellett. De nem igen beszéltek egymáshoz . . .

Azt mondja az öreg kocsmáros, hogy ezt is végiglátta.

H I R E K.

Szentlélek kegyelme. Káposztafalu községben a minap tért vissza Pamula-Ambrózy Mária a lutheránus vallásról a római katolikus egyház kebelébe. A hitvallást Raab József káposztafalui plébános kezeibe tette le. Másnap a visszatért fölvette a bérálás szentségét. Az alkalmi szent beszédet Hromada Antal káposztafalui káplán mordotta.

Királynék kegyele. Ő Felső Erzsébet királyné, mint Bécsből jelentik, legközelebb Párizsba utazik, hogy meglátogassa a párisi bazárégés alkalmával elhunyt nővére, az alengoni hercegnő sírját. Párizsból Svájcba megy aztán a felső asszony.

Nász a heiga uralkodó házban. Brüsszelből érkezett jelentés szerint Albert herceg a flandriai gróf fia, Belgium jövőbeli trónörököse, legközelebb eljegyzi Izabella hercegnőt, Fülöp orléansi herceg nővérét. A herceg 23 éves, a hercegnő 20 éves.

Az olasz királyi pár Németországban. Az olasz király és királyné a német császár meghívására szeptember 3-án Hamburgba érkeznek, hogy jelen legyenek a nagy hadgyakorlaton.

A szerb király Karlsbadban Sándor szerb király, mint Belgrádból jelentik, a szkupstina berekesztése után négy heti kúrára Karlsbadba utazik, Natália királyné ugyanakkor Biarritzba megy. A király aztán anyjával négy hetet tölt tengeri fürdön.

Kinai herceg Berlinben. Chan herceg, a kínai császár rokona, nagy kísérettel Berlinbe érkezett és a Monopol-fogadóba szállott. Chan herceg egyike a kínai császár legbizalmasabb embereinek, kinek nagy befolyása van a hatalmas uralkodóra. A londoni jubileumra jött Európába. Londonból Pétervárra, onnan pedig Elbing és Danzigon át ment Berlinbe, ahonnan Párison át folytatja körutját.

Kérelem a tiszt. olvasókhöz. Alulírottak gyermeke f. évi június 26-án hazulról eltűnt. A fiu 19 éves szőke, szálas termetű; az időben szűk gatyát és barna kabátot viselt. Ismertető jelei: siketnéma, gyöngye elméjű. A bal állcsont körül két sebhely. Ha az igen tisztelt olvasó-társaim bármelyikének a községébe vetődnek a szerencsétlen ifju, legyenek szivesek őt letartóztatni és arról engem értesíteni. A felmerülő hatósági és magán-költségeket megtérítem. A fiu neve: Weisz Mátyás. Az én címem: Weisz Mihály, cipésmester, Langviz. (Zala-vármegye, u. p. Palin.)

Az angol kisasszonyok támogatója. Az angol kisasszonyok Sancta-Mária-intézete 21.000 forint segítséget kért a fővárostól, hogy az iskolát és a templomot gőzfűtésre rendezhesse be. Az angol kisasszonyok azzal okolják meg kérésüket, hogy hatszáznál több leányt tanítanak, közöttük 154-et ingyen s így jelentékeny teherrel szabadítják meg a fővárost. A pénzügyi bizottság ennek alapján a segítséget megszavazta.

Zarándoklás Nagy-Mária-Cellbe. Augusztus hó 18-án délelőtt 9 órakor zarándok menet indul Nagy-Mária-Cellbe Nagy-Kanizsáról, melynek rendezője Kucséber István, n.-kanizsai lakos. A résztvenni óhajtok 50 kr. lefizetése mellett jelentkezzenek Kucséber Istvánnál. Vasuti költség 5 frt 75 kr. — Augusztus 7-én meg Pá-

páról megy zarándoklat ugyancsak Nagy-Mária-Cellbe, gyalog, Csuti István vezetése mellett. A zarándoklat 15 napot vesz igénybe. A résztvenni óhajtok Csuti Istvánnál jelentkezzenek, legalább 8 nappal az indulás előtt.

Püspök a ker. szövetkezetekről. Hidassy Kornél szombathelyi megyés püspök ur ó méltósága, ki gondjaira bízott hiveinek lelki és földi boldogságát egyaránt szívéen hordozza, most megjelent VII. sz. körlevelében a lelkészkező papságnak meleg figyelmébe ajánlja a ker. szövetkezetek és egyesületek felállítását. „A keresztény szövetkezetek községenkénti megalapítása és a kath. egyletek szervezése iránt is több esperesi kerület koronai tanácskozmányain élénk érdeklődés nyilvánult” — írja e körlevélben — „s tekintettel nagyszabású rendeltetésekre határozatilag kimondták, hogy azok életbeléptetése iránt intézkedni fognak. Ajánlom Kedveltségteknek, hogy a hiveik szükségleteinek megfelelő kath. egyesületek felállításának kérdését beható tanulmányaik tárgyává tegyék és a nép igazi javát célzó egyesületek létesítése és fölvirágoztatása körül lelkipásztori hatáskörükben minden tőlük telhetőt megtenni sziveskedjenek.” Lelkészkező papságunk ismert buzgósága remélünk engedi, hogy a főpásztor atyai szavaira egész lelkesedéssel fognak hozzá a ker. szövetkezetek (hitel-fogyasztási-, magtár- stb. szövetkezet) megalapításához s hiveik anyagi jólétére ezáltal egy jobb, szebb jövőt fognak deríteni.

Az „uj földesur”. A nagymihályi ősrégi Sztáray-fészek legközelebb gazdát cserél és Weisz Berthold zsidó képviselő tulajdonába megy át.

Ujabb vasuti szerencsétlenség. Csak nem fogyunk ki a vasuti katasztrófákból, a melyekből ugyancsak elég volna már. Most vasárnap délután Francesbadban történt a legujabb katasztrófa. Összeütközött a bajor államvasutak s a lenchsteradi vasutak egy-egy személyvonata. — Három kocsi darabokra zúzódott s a két gőzgép is erősen megrongálódott. Több utas megsebesült. A szerencsétlenséget a váltó hibás állítása okozta. A vasuti baleset híre nagy rémületet keltett Francesbadban és Egerben. — Egy ujabb távirat a következőket jelenti Egerből: A vasuti szerencsétlenségnek hét sebesültje van. A veszedelmesen sebesültek közt van Csermák dr. bányorvos, a ki felesége látogatására akart Francesbadba menni. Lábat törte s belső sérülés is érte. Egy fürdő vendég a homlokán kapott nagy sebet, egy bajor erdészeti hivatalnok szintén komolyan megsebesült. Az összetört kocsik között egyik első osztályu, a másik pedig második osztályu. Az elsőben egy uriaszony ült magányosan, semmi baja sem lett. A szerencsétlenségért két váltóért és egy gépvezetőt vonnak felelőségre.

Villám a templomban. Telgárt gömörmezei község görög-katolikus templom tornyába tegnapelőtt a villám beütött, mely azután a templom belsejébe hatolt és ott a bolgár fejedelemtől ajándékképpen nyert képet megrongálta.

Gyilkos villám. Árvamegyei Nagyalu és Szlanica községek fölött a minap nagy zivatar vonult végig; nagymérvű pusztításai által inséggel fenyegeti a szegény felföldi népet. De emberéletben is kár esett: Nagyalun Marcsek Máriát és 16 éves fiát a villám a mezőn földre terítette és halva maradtak. Szlanicán pedig az odaváló harangozó fiát a toronyban időzéskor a villám agyonhajította.

Életmentő börtárca. Pár napja csak, hogy örök nyugalomra helyezték Fehér József retdőt, a kit egy

Hornyak nevű részeg suhanc kérével úgy sziven szurt, hogy csakhamar kiszenvedett. Az éjjel kevésbe mult, hogy ez a sors nem érte a Tisztviselő-telepen a Szapáry-utcában állomásozó Farkas Bálint 1065. számú közrendőrt. Éjfél tájban két csavargó szegődött hozzá s beszédbe eredtek vele. A barátságot színlelő csavargók egyike egy óvatlan pillanatban hirtelen zsebkésével mellen szurta a mit sem sejtő rendőrt s azzal futásnak eredtek. A szurás egyenesen a szívnak volt irányozva s hogy nem ejtett sebet, az csakis a zubbony belső zsebében levő vastag bőrtárcának köszönhető, a mely felfogta a szurást. A rendőrség az elvetemült csavargók kézrekerítésére megtette az intézkedéseket.

Meggyilkolt felfedező. Berlinből távirják: A „Nordd. Allg. Ztg.” jelenti a Bismark-szigetcsoportról jun. 1-jéről: Habl dr. bíró kutatásaiból kiténik, hogy Ehlers Ottó felfedező és kísérőjét Pieringer fellázadt szolgálk és Buka-bennszülőtek egy vízi utjukon agyonlőtték és a holttesteket a folyóba dobták, tehát nem igaz, hogy mint jelentették, a vízbe fultak volna. A bűnösök most is az Uj Guireai társaság szolgálatában vannak; valószínűleg már ki is puhalták és letartóztatták őket.

Ritka jubileum. Julius 19-én volt 25 éve annak, hogy az esztergomi szeminarium 30 növendéke elhagyta a papnevelő intézet szent falait, hogy megkezdjék az ország minden vidékére kiterjedő áldásos működésüket. Huszonöt hosszú év multán most találkoztak újból s már-már öszülő fejjel konstatálták, hogy — mulik az idő. De meg van az az elégtételük, hogy ez a huszonöt év Isten, egyház és a háza szolgálatában telt el és ki-ki megtette kötelességét, a hogy Isten tudnia engedte. Julius 19 én Pozsonyban jöttek össze az egykori iskolatársak. Ott voltak: Zandt Ödön prépost kanonok, pozsonyi pléb., Flock Jakab, Hermann József, Gaál István, Kudora János, Marcs Gyula, Molnár János apát, orsz. képviselő, Molnár Rezső, Palkovich Győző, Renda Ferenc, Revicky Berthold, Sarmir János, Szeylek Károly, Turcsányi Albert, Varju Sándor. Vázsonyi József, Znamenák István és Zsiska Mihály plébánosok. A viszontlátás öröme általános és rendkívül szívélyes volt. Reggel Molnár János apát pléb., orsz. képv. a dóm Anna-kápolnájában csendes misét mondott azon iskolatársakért, kiket az elmúlt huszonöt év alatt magához szőlített az Ur. Azután Zandt Ödön prépost kanonok ünnepélyes hálaadó istentiszteletet celebrált, mely után Esterházy gróf jézustársasági atya gyönyörű szentbeszédet mondott. Mise alatt Molnár Rezső plébános, a jubilánsok egykori szeminariumi karmestere orgonált. Ünnepélyes Te Deum zárta be a szent misét. Azután a közeli hegyiségbe rándultak ki a jubilánsok, a hol elköltötték a közös ebédet, mely mellett késő délutánig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

Gyakorlaton agyonszurt katoná. Az esztergomi 26. gyalogezred legénységével a beállott forró napok óta éjjeli gyakorlatokat tartanak. Egy ilyen éjjeli gyakorlat alkalmával egy zászlóalj az erdőben rejtőző ellenség felkutatását tűzvén ki feladatául, sulyba helyezett szuronyos fegyverrel, futólépésben támadtak az ellenségre. Az éjjeli sötétségben s a zajos hurrázások között fel sem tűnt, hogy egy szegény baka összerogyott. A gyakorlat befejezése után a katonát vértócsában elterülve találták, eszméletlenül volt ugyan, de se ő, se más nem tudta megmondani, hogy ki szurta keresztül hátulról. Másnap délután hunyt el a szerencsétlen jökevény Mikus Sándor, egy váci fegyőrnek egyetlen fia. Hogy ki szurta le a boldogtalan fiatal katonát, azt eddigelé a legszigorubb vizsgálat sem tudta kideríteni.

Rémes gyilkosság. Megdöbbentő gyilkosság tartja izgatottságban Szárca torontálmezei község lakosságát. Pénteken reggel ugyanis a község csordása, a mint a szokott időben végig túlkölt a községben, hiába várta Albu Száva háza előtt a tehének kibocsátását, mert a házból semmiféle nesz nem hallatszott ki, pedig Albu Száva a község legvagyonosabb gazdája, kinek 400 holdnyi birtoka van s naponta 15 tehene jár a legelőre. A csordás végre is megunta a várakozást, benyitott az udvarba, a hol rémes látvány tárult szeméi elé. A gazdát, Albu Szávát az udvar közepén, nagy vértócsában fetrengve boltan találta; a feje darabokra volt zúzva s mellette egy nagy fejsze hevert. A tornácra levő ágyon Albu neje nyöszörgött, vértől boritva, színtén összevert koponyával, néhány lépésnyire tőle a ház egyetlen cseléde hevert hasonló állapotban. A csordás megijedve a látottaktól, rémülve szaladt az utcára és kiabálni kezdett, mire elsőnek egy Andrea nevű szomszéd jelent meg s utána közvetlenül a község előljárója is, szorgos kutatás dacára a tettesnek semmi nyoma sem mutatkozott s még a cserdőrőg sem birt ezen homályos ügyben eligazodni. Albu és neje ugyanis a legnagyobb békességben éltek és soha senkivel haragban nem voltak; másrészt a nyitott házból semmi sem vészett el s így dacára annak, hogy e gazdag embernél mindig sok pénz szokott lenni, a pénzesláda érintetlen maradt. Ezek szerint a gyilkosság csakis boszu műve lehet. A szomszédok azt beszélnek, hogy Albu előző estén megverte és elkergette szolgáját s így ezt gyanúsítják. Rögtön letartóztatták. Másrészt a haldokló Albué, a kit több ízben kérdeztek, hogy ki ütötte, alig érthetően azt mormogta, hogy Andrea, vagyis az, a ki elsőnek jelent meg a házban. A községben azt is beszélnek, hogy Albué viszonyt folytatott vele. A szolga, ki időközben magához tért, nagy fokban hülye s még ép állapotban is alig tud beszélni, úgy, hogy a vizsgálat számára nincsenek szálak. Albu 18 sérülést kapott, melyek közül három a koponyába hatolt és az agyat is összeroncsoolta, úgy, hogy a halál rögtön beállott. A buné sérülései halálosak. A szolga valószínűleg felépül.

A talált gyűrű. Furfangos csalóval volt dolga Birtud József szabómesternek. A mint Birtud a kecskeméti utcában egy kirakatot nézogatott, észreveszi, hogy közel hozzá egy fiatal ember vastag, pirosköves gyűrűt vesz föl a földről s azután ijedten néz reá, mintha attól félné, hogy elárulja. Az ismeretlen fiatalember titkolózó arccal bevonta őt a kapu alá s így szólott hozzá: Ne szóljon semmit. Inkább adok nyolc forintot. Birtud örömet fogadta volna el a nyolc forintot a hallgatásért, de az ismeretlen kijelentette, hogy most nincs nála pénz, hanem majd mindjárt hoz. Addig is átadja a gyűrűt Birtudnak, ő pedig zálogul adja oda az ezüst óráját. Így aztán mindketten biztosítva lesznek, a jámbor szabó felült a csalónak s magára maradt az értéktelen rézgyűrűvel. Az ismeretlen pedig eltűnt az ezüst órával.

Hitelezők kerestetnek. A bécsi országos főtörvényeszek hirdetésményileg keresi Bethlen Gábor grófnak ismeretlen tartózkodású hitelezőit, a kiknek igényük van a bécsi törvényesznél elhelyezett kétszer 12,000 frt névértékű papírjaradéokra és egy takarékkönyvben elhelyezett 82 frtra, a hitelezők e század elejéről származó követeléseiknek osztalékul kapják a hirdetésményben felsorolt összegeket. A legnagyobb összeget 3222 frtot Hörmann Judith igényelheti, a többi felsorolt tíz hitelező, névszerint Pusztaiac Ferenc, Ormosdy István, Votsetky József, Luschenszky Jakab, Bauer Mátyás, Pruskay

Antal, Dupre Ferenc, Wallner Miksa és Frank Sebestyén 150 frt és 10 frt közötti összegeket kaphatnak még. Ugyancsak a Bethlenféle csődvagyonból származó, mintegy 12,000 frtnyi értékre tarthatnak igényt a Zichy-Perényi örökösök illetve jogutódai. A fent felsorolt hitelezők, vagy örökösök illetve igazolt jogutódai egy év alatt Sebuster Ferenc dr. bécsi ügyvédnél, mint tömeggondnoknál jelentkezzenek, mert ellenkező esetben az értékeket átadják azoknak az alapoknak, melyeket a tulajdonjog a törvény értelmében megillet. Természetesen e hirdetményben említett Bethlen Gábor gróf nem azonos a most elhunyt hasonló nevű erdélyi főúrral. Ez a Bethlen gróf még e század elején jutott eszébe s régen meg is halt.

Köszönet Major Ferenc dr.-nak. A görögországi vörös kereszt-egyesület központi választmánya Major Ferenc dr. országgyűlési képviselőnek diszes köszönő iratot küldött a görög-török háború alatt a görög hajóhad és az athéni nőegyesület kórházaiban kifejtett orvosi működéséért. A görög kormány is kifejezi iránta elismerését s magas rendjellel tünteti ki a kitűnő orvost. A görög vörös kereszt-egyesület központi bizottsága a következő francia nyelvű levélben tolmácsolta köszönetet:

Athén, 1897. július 6. 897/514. sz. Képviselő ur! A görögországi vörös kereszt-egyesület központi bizottságának szerencséje van meleg köszönetének kifejezését adni azon nagybecsű szolgálatokért, melyeket ön a görög hadsereg sebesültjeinek tett; nevezetesen a „a Thessalie” uszó kórház fődélzetén és a „l'Union des dames” kórházában Athénben. A görög hadsereg sebesült katonái és azok, kik őket ápolták, mindig hálával fognak visszaemlékezni az ön odaadására. Görögország kétségtelenül bizonyítékát fogja adni ön iránt érzett hálájának. Fogadja képviselő ur mély tiszteletünk kifejezését. A bizottság nevében a másodelnök G. Typaldo-Kosaki. A tükár nevében: B. Patrikio.

Gyászhir. Tomor Ferencet, nyugalmazott főgimnáziumi tanárt, lapunk lelkes munkatársát nagy csapás érte. Neje, született Kégl Mária asszony, rövid halál-tusa után, övéinek ájtatos imái és könnyei közt, élte 62-ik évében elhalt. Badacsony-Tomajban hol nyári üdülést keresett. A boldogult 40 éven át volt hűséges huvestársa jeles munkatársunknak, igazi feleség példája szerint megosztva vele örömet és fájdalmat egyaránt. Adjon Isten örök világosságot az elköltözöttnek s vigasztalást az özvegyen maradt férjnek.

Munkások elismerése. Tudvalevőleg a téglagyári munkások sztrájkolása alatt Rakovszky István és Lepényi Miklós kimentek a sztrájkoló munkások közé, hogy saját tapasztalataik alapján szerezzenek a panaszos állapotok felől tudomást. A szomorú tapasztalatok alapján aztán Rakovszky István interpellációt intézett ez ügyben a belügyminiszterhez, melynek folyamán megkapó szavakkal festette le azokat a borzasztó állapotokat, melyek alatt a sok sztrájkoló szegény munkások nyomorognak. E nemes eljárástól indítva Király-Lehotáról 39 aláírással a következő köszönő sorokat kapta: „Az arany-szomjas pécék által tönkre tett munkások érdekében mondott interpellációjáért fogadja a szegényekkel érezők leghálásabb köszönetét. Vajha siker koronázná nemes buzgalmát!” — Ez is szép bizonyítvány s a néppártnak örökké emlékezetes okirat lesz arra, hogy valóban a nép érdekeinek barátja.

A gabonaárak hanyatlása. A folyton hanyatló gabonaárakkal szemben s szemben a kiterítőn emelkedő igényekkel, a magyar gazdaközönség — amugy is cüggé szorongatott — helyzetén csakis egy előnyös

telteteli és magas összegű törlesztéses kölcsön segíthet, nehogy termésüket akár lábon, akár közvetlenül az aratás után, potom áron elvesztesgetni legyen kénytelen. Ily törlesztéses kölcsönöket a tekintélyes földbirtokosok, testületek és hatóságok által mint egyedüli megbízhatónak elismert „Ingatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet” Budapesten, VI. ker., Váci-körut 39 sz. a. rövid idő alatt közvetít.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk GAVORA JÓZSEF egyházi szerek ruintézetét Budapest Váci-utca 17.

A főtisztelendő papság és t. olvasóink becses figyelmét felhívjuk, mint elismert és többször kitüntetett orgona gyáros **POZSNY VINCZE** dr. üzletére. Lakik **POZSNY** Stefánia-ut 29 saját ház. megkeresésekre azonnal válasz adatik.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN!

Ausztria. A cseh tartománygyűlés egybehívása. Az ifju csehek lapja a „Narodni Listy” jelentése szerint a cseh tartománygyűlést szeptemberre fogják egybehívni, a mit örvendetes eseménynek tekintenek Ausztriában, mert ha a cseh tartománygyűlés korábban ül össze, mint a képviselőház, azon ügyek, melyek ott annyi vihart idéztek elő, először a tartománygyűlés elé kerülnek és miután némiképen elintézését nyernek, jutnak csak a képviselőház asztalára. A Narodni Listy szerint ez a cseh álláspontnak is megfelelne, ha egyidejűleg a morvagyűlés összehívása is megtörténne, mert szerintük szükséges, hogy a nemzetiségi kérdés és a nyelvrendeletek ügye a tartományi gyűléseken rendezendő. Ugy látszik Badeni is azt reméli, hogy a parlamenti viták tüzeit ezzel lokalizálni fogja és a képviselőház több nyugodtsággal fogja megkezdhetni működését. — Daszinczki szociáldemokrata leteszi mandátumát. A krakói szociáldemokraták sehogy sincsenek megelégedve az ő képviselőjükkel Daszinczki-val, a ki legtehetségesebb közöttük. Daszinczkit azzal vádolják, hogy nagyon engedékeny volt Badenivel szemben és szociáldemokrata létere nem polgári, hanem egyházi uton kötött házasságot. Ebben a pártnak kü önben is szakadás készül beállani, minek az lesz a következménye, hogy az ugynevezett forradalmi szociáldemokraták magukra fognak maradni, a kiknek száma ugyis igen csekély. Szóval a szociáldemokrácia visszafejlődése itt is észlelhető.

Németországban egy év óta másról sem beszélnek a császárhoz közelálló körökben, mint arról, hogy a hadihajó szaporitassék és ma már kétségtelen, hogy a birodalmi gyűlés elé, mihelyt az összeül, azonnal be fogják terjeszteni az erről szóló törvényjavaslatot. A németországi lapok ebből az alkalomból egy visszajelentést közölnek a tengerészeti kiadásokra 1872 óta. E szerint tengerészeti kiadás volt: 1872-ben 31 millió márka, 1877/78 60, 1878/79 61, 1890/91 71, 1891/92 75, 1892/93 90, 1893/94 81, 1894/95 78, 1895/96 85, 1896/97 86, 1897/98 116 millió márka. Egészben véve 1872-től 1501/2 millió márkára rugott a tengerészeti kiadás. Ha az ember a fentközlött számokra egy pillantást vet, azonnal átlátja, hogy a kiadások főleg az utolsó évtizedben, tehát II. Vilmos császár uralkodása

alatt növekedtek. Míg ugyanis 1889/90 ig, tehát tizen-nyolc év alatt az évenkénti kiadások meg sem kétszereződtek, az utolsó nyolc év alatt megnégyszereződtek s a legújabb költségvetés már 116 millió mutat fel a huszonöt év előtti 31 millióhoz képest. Ezek a számok mutatják leginkább, hogy nem igaz a német császárnak az a vádja, hogy a birodalmi gyűlés fukar, ha arról van szó, hogy a tengerészeti minisztérium költségei emeltessenek.

Törökország. Konstantinápolyból az a hír érkezik, hogy a szultán végre elérkezettnek látja az időt arra, hogy a hatalmakkal a béke fölött komolyan tárgyaljon. A szultán a béketárgyalásokhoz új megbízottakat akart kinevezni és pedig Said pasát a volt külügyminisztert, Zekki pasát a tüzérség parancsnokát és Zia pasa volt nagykövetet. A nagyhatalmak az első kettőt nem fogadták el, mert nem látnak biztosítékot arra, hogy az ő jelenlétükben a béke létrejöhet. Az viszont igaz, hogy még nem változtat sokat a helyzeten, ha a szultán a béketárgyalásokhoz új követeket nevez is ki. Az új török képviselők a hagyományaikhoz lennének hűtlenek, ha a feltett kérdésekre egyszerűen igennel vagy nemmel válaszolnának, s az ember el lehet arra készülvén, hogy ők is mindent meg fognak kísérelni arra, hogy a tárgyalásokat minél hosszabbra nyújtsák. — A nagy tekintélynek örvendő londoni *Quarterly Review* című lap a legutóbbi számában Törökország jövőjével foglalkozik. Az angol cikkírója azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a keleti kérdés csak úgy lesz megoldható, ha Törökország területe a többi hatalom közt felosztatik. Ennek a tervnek — mint a *Quarterly* írja — eddig Oroszország és Ausztria-Magyarország volt az akadály. Azóta azonban, hogy Ferenc József király Pétervárot volt, a viszony a két birodalom között lényegesen javult. A cár az ázsiai orosz politika kedvéért Ausztria-Magyarországnak teljesen szabad kezét biztosított Albániában és Macedoniában. Ausztria-Magyarország e két tartomány római katolikus papságához ügynököket küldött, hogy a majd bekövetkező események számára előkészítsék a talajt, a mi Boszniában egyszer sikerült is. Angliának csak az az érdeke, hogy ő uralkodjék a Földközi-tenger fölött, a mi — tekintettel Nagy-Britannia kereskedelmi érdekeire — nélkülözhetetlen. Angliára nézve ellenben teljesen közönyt az, hogy ki lesz az ur Albániában és Macedoniában. A Szuész Anglia számára a Kelet kapuja s azért Egyiptomban kell Angliának szilárd gyökeret vernie és szükséges, hogy Törökország esetleges felosztása alkalmával Szuész Angliáé legyen. Angliának életfeltétele hogy Egyiptomot egy vasútvonallal összekösse a perzsa öböllel s így egy második utat is biztosítson a maga számára Indiába. Ezt megtehetné a nélkül, hogy ezért akár Oroszország, akár Ausztria-Magyarország vagy Franciaország neki hadat izenne. A cikk további folyamában azt vizsgálja, hogy minő szövetségeket köthetne Anglia. Egy német szövetség ez alkalommal elképzelhetetlennek mond. Egy Franciaországgal kötendő szövetség épen nem lehetetlen. De legkedvezőbb volt az említett lap szerint az orosz szövetség.

Szerbia fegyverkezik, az most már belgrádi tudósítónk Néhány nappal ezelőtt irtuk meg belgrádi tudósítónk jelentése alapján, hogy a szerb minisztertanács a török határ megerősítését határozta el, tegnapelőtt már az orosz cár ajándékát jeleztük, mely negyvenezer fegyverből és huszonöt millió töltényből áll, ma pedig egy Belgrádból érkezett távirat azt jelenti, hogy a szerb kormány Canat francia cégnél 42 nehéz ágyut rendelt, melyeket a bolgár határon épült erődítményeken fog-

nak elhelyezni. A gyár az ágyukat két év múlva köteles szállítani. Kasidolac őrnagy, a hadügyminiszterium tüzér-műtani osztályának főnöke, két évi szabadságot kapott, hogy Franciaországba utazhassék, hol az ágyuk készitési módjára fog felügyelni. Ez a két évi terminus megnyugtató s azt bizonyítja, hogy egy török-szerb háború veszedelme még nem imminens.

Katholikusok, szavazzatok!

A mértéket ismerő szabadság a leghathatósabb erőfejlesztő úgy egyeseknek, mint társulatoknak életében. Börtönbe zárva a legnagyobb tehetség is csak szilárdodik, békák közé szorítva a leghatalmasabb társulatok és intézmények is tengenek-panganak. — A katolikus egyház Magyarországon e században a szabadság éltető napjának jótékony sugárzását nem igen érezte s ép azért súlydát szánandó tehetetlenségbe. Siralmas árvaságában egyre-másra kikezdték s még a végvonalában szenvedő felekezeteik is csufot üztek belőle.

A kereszténységnek hátat fordító állam gondoskodott, hogy az egyházat bilincsei mindig jobban s jobban szorítsák és szépecskén odajutottunk, hogy a katolikusok már meg sem mozdulhattak. A csüggedés, a keserű szolgaság e szomorú napjaiban végre is megkönyörült az Isten és támasztott közöttünk egy-két bátor embert, akik áthatva a katolikusok igazainak érzetétől, az elnyomás miatt nemcsak fölajdultak, hanem követeltek is. Állhatatos, komoly küzdelmük a mély álomban szendergő katolikusokat felébresztette s arra sarkalta, hogy a már-már elkobzott ősi jogoknak védelmére keljenek.

Felsőleges királyunk nagy örömmel hallgatta meg méltányos kérésünket és elrendelte, hogy a kath. önkormányzatot szervező országos gyűlést minél előbb össze kell hívni.

Most az egyház jövő boldogulása kezünkben van. Ha egyetértünk s kitartóan munkálkodunk, mindazt, a mi csak kockán forog, meg megmenthetjük. A kath. önkormányzatot szervező gyűlésnek tagjait mi választjuk. Nincs mitől félni, ha képviselőinket jól megválogatjuk. Mert az önkormányzat olyan lesz, a milyennek akarják azok, a kiket feiküldünk, hogy nevünkben és helyettünk tanácskozzanak.

Tudják ezt szent hitünk ellenségei, azért kerülgetek most annyira azok a bizonyos „jó katolikusok”, vagy magyarán szólva inkább „jó madaraknak.”

Vigyázzatok, vigyázzatok kath. választók, hogy törbe ne essetek! Igérjének bár eget-földet, vágjanak bár a legajátatosabb arcot, ne higgyetek azoknak, akik templomba nem jártak, nem gyóntak, nem áldoztak, a képviselőválasztások alkalmával a szabados elvőség szerkerét tologatták, kengették. Könnyen rájuk ismerhettek: most hizelegnek, mézes-mázosan szólnak hozzátok, jó-lehet máskor büdös söpredéknek nevezgettek. Most verik a mellüket és kath. voltokra hivatkoznak, máskor a zsidókkal csókolóznak és szidják a lekipásztorokat. Most vesztegetnek, etetnek-itatnak, máskor megnyuznak.

A hi most veszteget, az annak a jele, hogy rossz uton jár. Gonosz az ilyen jó madárnak a zuzzája s minden porcikája.

A kath. önkormányzatot szervező gyűlésre felküldött képviselőnek nem lesz ugyanis egy krajcár fizetése sem; a mi képviselőink nem juthatnak a husos fazekekhez, nem választják meg igazgatónak a bankokhoz.

Miért török most annyira magukat mégis a kath.

választók bizalma után? miért akarnak az önkormányzatot szervező gyűlésre mindenáron befurakodni azok, akiknek nem volt merszük egy kath. nagygyűlésen megjelenni, akik mindig csak zsidó ujságokat olvasnak s most is, akik nem tudnak annyit a katekizmusból, mint egy falusi gyerek? Mikor ilyenek hirdetik országvilág előtt, hogy ők „jó katolikusok”, annyi mintha a varjú káromná: „Jaj de szép a hangom!” Ne üljetek fel azért ámitásainknak, csalafinta beszédjüknök; ragadozó farkasok ők, ha báránybőrbe bujtak is.

Első s főfeladatunk az, kath. választók, hogy gyűzzünk; a másik pedig az, hogy mindnyájan szavazzunk arra, a kiből megbizhatunk. Elvárja ezt tőlünk az egyház, megköveteli a becsület és az okosság.

Az egyház, mint szerető édes anyánk, olyan választói jogot ad nekünk, a melyet az állam megtagad nagy részünktől. Itt szavazhat minden becsületes, 24 évet betöltött kath. férfi. Nem kérdezik, megfizette-e az adóját, van-e pénzeszsákja, hanem igenis azt nézik, vajjon tisztességes ember-e? Hazámiai, mikor becsületesek meg titeket ennyire?

Láthattuk a múlt évben lefolyt képviselőválasztások alkalmával, mint utasítottak vissza száz meg száz választó polgárt, akinek keserves keresményéből az adót ugyan megvették, hanem lelke meggyőződése szerint szavazni nem hagyták. Hát arra figyelmeztettek-e, hogy hány becsületes jóra való ember akad csak egy faluban is, aki annak idején, mint katona vérét is ontotta a hazáért, mégsem választó, ha nincs vagyona.

Az anyaszentegyház előtt nincs szegény és gazdag; az anyaszentegyházban mindenki egyenlő, mindenkiért imádkozik, mindenkit egyaránt megbecsül. Lám, ezt most is megmutatja, midőn olyanoknak is ad szavazati jogot, a kiktől megállapodott ember létükre a szükim-rku szabadelvű állam eddig minden polgári jogot megtagadott. Az állam fázik, fél az általános nepszavazástól, az egyház pedig erősen bizik abban. Vajjon nem kell-e, kath. választóknak, e nagy bizalmat avval viszonzni, hogy egy szívvel-lélekkel sorakoznak az igazság kigöngyölt zászlója alá s ezt diadalra segítik? Nem volna-e szegény reánk, ha egyházunk mellett nem mozdulnánk meg, mikor az tetra szólit bennünket? A katolikus mozgalmak lelkes vezetői sokat költöttek, fáradtak és szenvedtek azért, hogy a népek a javáért küzdjenek; nem kötelessége-e minden becsületes kath. választónak ezeket a derek népparátokat legalább azzal támogatni, hogy rájuk szavazzanak. Mily nagy örömet okozunk nekik, ha látják, hogy a nép észrette őket; ezzel mintegy biztatjuk, bátorítjuk, hogy csak tovább fáradjanak — dolgozzanak érettünk. Kath. választók, szavazatok érdeemes embereinkre, mert most hallgatni nem arany, hanem csak fakova!

De itt van az aratás s a többi munka nyakunkon, mentegetőzhetnek sokan, nem igen törődhetünk az efféle dolgokkal; majd csak nyélbe ütük azt nélkülünk is. Erre is megfelelek. Mivel előbb történik meg a választás, annál kevesebb ideje van az ellenségnek, hogy soraink között a viszálykodás konkolyát elhintse. Most a nép zsirján meghízott szabadelvű főkolompósok a fürdőkön nyaralnak szerteszét és így nem mesterkedhetnek, nem csaphatnak reánk teljes erejükkel, míg mi csekély fáradsággal leszavazunk jelöltjeinkre és a már egyszer megtörtént választás után eleti a méreg a konkolyhintőket.

Másrészt tévedés azt hinni, hogy „nélkülünk is nyélbe ütük ezt a választást. Így csak a lomha, tudatlan dib-dáb ember gondolkozik, a ki nem Bátorban született, hanem Futtakon. Minden kifogás, minden szó-

szaporítás nélkül szavazzon le minden kath. választó. Nem ér az semmit, ha egyik a másikra tojja a munkát, ha mindig csak másokban bizakodunk. Eddig is az volt a főhibánk, hogy huzódoztunk s sokat mentegetőztünk. A megvesztegetett nép választott egy csomó rosszakaratu országgyűlési képviselőt s úgy nyugtatta meg háborgó lelkiismeretét, hogy majd ráncba szedi a sok mágnás a kormányt, ha gonoszak akar. De arra nem gondoltak ám, hogy a mágnások csak úgy érhetnek célt, ha hátuk megett a nép milliói állanak.

Ez az örökös huza-vona és gyámoltalanság azután vérszemet adott a nép ellenségeinek s szép csendesen, markukba nevetve a nép nyakára hágtak. — Keljetez föl azért most kath. választók, sűrű sorokban menjetez szavazni, majd meglátjatek, mint huányázkodnak meg a szabadkőmivesek, mert érezni fogják, hogy hatalmuk, uraskodásuk vége nincs messze.

A legkisebb falucskában is szavazzon le minden választó. Sok cseppből keletkezik a tenger, a sok kis falu választói fogják megalkotni a többséget. A nagy városi nép nagyobbára hitetlen, közömbös, vallását nem ismeri, avagy ellenségeink rabszolgaságában görnyed, a falusi népellenben szegénysége mellett is szabad, független, vallását ismeri s szereti.

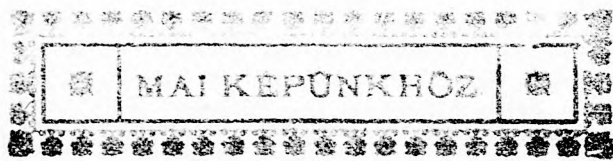
A liberálisok abban mesterkednek, hogy a kéz alatt lévő hivatalnokokat, vasuti baktereket stb. leszavaztatják és így jelöltjüket megválasztják. Huzzuk keresztül számításait, mutassuk meg, hogy átlátunk a szítán és csuful cserben marad minden hamisságuk.

Ha a hét millióra rugó kath. választó lelkiismeretesen megteszi kötelességét, nagy örömet szerez apostoli királyunknak is, mert meggyőzi őt arról, hogy a nép ragaszkodik ősi hitéhez és lelkipásztoraihoz. A mi nekünk fáj, kath. hitfeleim, higgyetez, fáj még jobban apostoli királyunknak. Mint szt. István koronájának hordozója szívesen segítene ő bajainkon, ha a rossz tanácsadók másra nem hajlitanák, hazudva, hogy amit ők főznek és feltálatnak, azt a nép akarja.

Ó felsége most egyenesen hozzánk fordul, hogy megtudja, mit óhajtunk, mit kívánunk.

Mutassuk meg! Szavazzunk — szavazzunk!

Leskó József.

Nincs főnségesebb látvány az imádkozó kisdédnél. Midőn az az ártatlan apróság összefüzi kacsókáit s égre emelt szemekkel rebegi el hívő lelkének imáit, lehetetlen meg nem indulni. Ez a látvány a szívhez szól, a szívet illeti meg. Angyálnak szoktuk az imádkozó kisdédet mondani. S valóban angyal ő, mert tiszta, hívő, szeplőtlen, mint egy angyal.

Mai képünkön a jó anya kisdédeit tanítja imádkozni. Alig keltek föl a kicsikék s alig öltöztek tisztába, maga köré gyűjti őket a kedves mama, hogy hálat adjanak a jó Istenkének az éjszakai őrizetért. Imádság előtt nincs reggeli. Aki azonban szívesen és buzgón imádkozik, az a kávéra ráadásul még egy édes anyai csókot is kap.

Anyák, minél előbb szoktassatek hozzá gyermekeiteket az imádsághoz. Áldást hoz az ima ő reájuk is, meg tirátok is.

Szerkesztői üzenetek.

T. J. Budapest. Nem is azt írjuk, hogy az igazi katolikusok közül senki se vette ki szavazó bárcáját, csak azt, hogy győzelmet nem remélve, nagy súlyt nem fektettünk az I. kerületre. Helyreigazítani való tehát nincs. — **M. J. Kaposvár.** Ribényi Antal kispesti plebános úrnál kérdezősködjek. Nekünk nincs tudomásunk a huzásról. — **Jászkarajenő.** Bakonyi ur lakása VI. Lovöldetér 4. sz. — **W. M. Jangviz.** Semmit se kell fizetni. — **N. G. Füred.** Üdvözlét! A levél megjött. T. bácsinak nejét vette magához az Isten. — **L. J. Bezdán.** Ez ügyben a sz. Alajos-társulat apostolához. ft. Fischer Agoston plebános urhoz forduljon. Lakik Ipoly-Szécsénkében. u. p. Nagyalu, Hontm. — **B. M. Makó.** Nem közölhető. — **P. I. Eperjes.** 6 kamatra. Különben erre a földhitelezézet igazgató ága adhat leghatározottabb választ. — **P. F. Verpelét.** Adatait fölhasználjuk. — **Gy. A. Putnok.** Nem tudjuk. Kispesten tudakozódjék. — **Többeknek.** Gaád, hol a Proposta Providentiale képviselője lakik, Torontálmegyében van. — **Ipolyszécsénke.** Készen jött. Kimaradt. Hétfőn reggelre kérjük.

A kiadóhivatal üzenetei.

K. Sz. M. Keeskmét. Megjött. — **K. I. Kenderes.** Ezen évre részére 1 frt 50 krt. könyvelhetünk el. — **Szdr Pál Amerika.** Lapját mi rendszeren utnak indítjuk, habár ezen évre nincs rá előfizetve. **K. M. Mező-Terem.** Előfizetése december végén jár le. **K. J. Csás. M. F. Szent. G. J. Hídvég. F. J. Gusztona.** Pénzük megjött. **D. J. Mihályi.** Jelen évre még 1 frt 20 kr. jár. — **T. H. Csik-Szt.-Király.** Rendben van. **Kath. Kör Makó.** Előfizetésük december végén jár le. — **F. F. Kisfalud.** Lapja ezen évre ki van fizetve. **T. J. Csongrád.** Decemberig nem várhatunk; tessék beküldeni az ez évi járulékot és decemberben a jövő évit. **D. I. Eperjes.** Előfizetése a beküldött összeggel december végén jár le.

Budapesti piac.

Gabonapiac. *Buca,* bányági 9-70—10-35 Tiszavidéki 9-95—10-40 Pestvidéki 9-90—10-40. *Fejérmegyei* 9-90—10-35. *Bácskai* 10—10-45

Rozs 7-35—7-45

Arpa 6—6-10.

Zab 5-60—6—.

Kukorica 4-25—4-40.

Moharmag 6 frt. — *Kendermag* 6-50 frt. — *Mák.* A készletek elfogytak. Mind 100 kilónkint.

Sertésüzlet. Az üzlet lanyha volt. Árak: Szerbiai 48—50 kr. tiszta súly szerint kilogrammonkint.

Eléségek. *Kukorica* 4-50 frt. *Arpa* 5-50 frt.

Élelmiszerek. *Tojás,* a gyengébb hozatal miatt az árak javultak.

Kosárúru 45—46 darab 1 frt. *Ládábar* 1440 darab első minőségű 28—29 frt. *Másodrendű* 22—24— forintig. — *Baromfi:* *Hízott libák* 4—6— frt, *etetett libák* 1-80—2-40 frt, *csirkék* 50—1-10 frt *kirántani való csirke* 50—70 kr, *sütni való csirke* 75 kr.—1-10 frt, *hízott kacsa* 16-0—2-20 frt. Mind páronkint, nagyban.

Zöldség: *Sárgarépa* 100 kötés 40 kr.—3-60 frtig. *Sárgarépa métermkint* 6—20 frtig. *Petrezselyem* 100 kötés 40 kr.—3-40 frtig. *Petrezselyem métermkint* 12—18 frt. *Zeller* 100 darab 1—2-50 frt. *Kalarabé* 30—90 kr. *Vöröshagyma* 100 köteg 40 krtól 6 frtig. *Foghagyma* 7—14 frt. *Vörösrépa* 100 darab 70—80 kr. *Fejeskáposzta idei* 100 darab 2-50—6 frt. *Kelkáposzta* 100 darab 50 krtól 1-60 forintig. *Burgonya,* rózsaszínű, métermázsánkint 1-40—2 frt. *Fekete retek* 100 darab 40 krtól 1 frtig. *Uborka nagy,* salátának való 1 darab 1—2 kr. *savanyítani való* 100 drb. 15—60 kr. *Tök főző* 5—8 kr. *Zöldbab* kilogrammonkint 2—8 kr. *Zöldborsó hüvelyes,* olasz, kilogrammonkint 7—11 kr. *Zöldborsó fejlett,* 1 liter 12—30 frt. *paradicsom* kilogrammonkint 12—16 kr. *spárpa* 1 kilogramm 30—60 kr. *levesbe való spárpa* 10—25 kr.

Gyapjuzet. *Goromba gyapju* 92—73 frt. *Kékes tavaszi* 95—96 frt. *Közép minőségű egyenyretű* 107—1-70 frt. *Középfinom egyenyretű* 180—230 frt. *Zsíros gyapju* 52—62 frt.

Széna, szalma, takarmány. *Jobb és elsőrendű széna* 1-70—2-30 frt. *Hereszéna* — frt. *Zabbükköny* 2—2-20 frt. *Alomszalma* 1-40—1-50 frtig. *Zsuppszalma* 1-80—1-90 frt. *Szezska* 2—2-25 frt. Mind 100 kilónkint.

Marhavásár. *Gazdasági és tenyészmárha.* A marhavásár élénk iránvzat mellett nyert lebonyolítást. Árak: *Elsőrendű jürmos ökör* 326—360 forint páronkint. *Tarka bekötni való ökör* — forintig páronkint. — *Vágómárha.* A vásár mindjárt kezdetben élénken indult. Sok idegen vásárló volt, kik az árakat föltartották. Árak: *Hízott magyar és tarka ökör* jobb minőségű 26-75—31 forintig. *Közép minőségű* 25—27 forintig. *Alárendelt minőségű* 19—24-50 forintig. *Jobb minőségű magyar és tarka tehén* 26—28 forintig. *Közép minőségű* 20—25 forintig. — *Szurómárh vásár.* A borju és birkasvásár élénk lefolyás mellett nyert megoldást. Árak: *élő juhok: belföldi bizlalt úru* 100 klg. *élő súly szerint* 22—23-50 frt. *Följavitott juhok* 19—22 frt. *Élő belföldi borju* 100 klg. *élő súly szerint* 27—36 frt. *Növendék* 22-50—23 frt.

Juhvásár. A vásár kedvezőtlen iránvzat mellett folyt le. Árak: *elsőrendű (kivitel) birka* 16—20 forint páronkint. *Jó minőségű kiviteli (úru) birka* 19—24 kr. *kilogrammonkint, élő súly szerint.*

Lisztüzlet. Az üzlet igen élénk volt a buzaüzlettel együtt. A buzaárak a lefolyt héten oly rohamosan emelkedtek, hogy malmaink a vásárlástól tartózkodtak. A liszt 2—2-50 frt. lett e héten drágább

Árak:	0	1	2	3	4	5	6
17-20	16-90	16-60	16-20	15-80	15-40	14-60	
7	Korpa		finom	goromba	100 kilónkint.		
12-90	4-50		4-50				

Rozsliszt. Élénk vételkedv mellett az árak egyre emelkednek. Árak:

Árak:	0	I/L	I	II	II/B	III
13-30	12-90	12-40	11-60	10-30	8-8	

Rozskorpa élénk érdeklődés mellett 5 frt.

Hüvelyesek és termények. *Bab,* nagy fehér és kis gömbölyű 6-50—7-50 frt, *barna* 6 frt, *törpe* 8—8-25 frt. — *Lencse* 26—30 frt. — *Borsó* 8-50—9-50 frt. — *Köles* 4-75—5-25 frt. — *Kása* 9—10

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

Sok pénzt takarít meg minden gazda, aki a világhírű „**amerikai mérleget**” beszerzi, melyel a gazda gabonáját és minden más gazdasági terményeit, a háziasszony pedig bevásárolt és eladó háztartási cikkeket könnyen és gyorsan megmászálhatja. Az **amerikai mérleggel** már egy égető szükséglet képező gazdasági és háztartási eszköz lett betöltve, és azon sok rövidítéseknek, melyeknek eddig a gazda közönség ki volt téve, többé nem lesz. Azért ajánlatos, hogy egy rendes gazdaember házában se hiányozzon. Amerikában több millió ily mérleg van forgalomban. Az **amerikai mérleg** könnyen, akár egy gyermek által kezelhető erős vas szerkezete által nincs javításnak kitéve. Ára használati utasítással együtt a megrendelő postájához bérmentve szállítva **4 frt 30 kr.** — **Mérőképesége 400 kg.** Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett **SOHR LIPÓT** úrnál Somogy-Szill.

BR. GLAUBITZ ALFONS

gazdasága és méhészetéből mérékelt áron kaphatók:

ÉLŐ MÉHRAJOK, MÉHKAPTÁRAK, saját készítmény tetszés szerinti méretben. **Rajszállító-ládák, műlóp A méhészethez szükséges gépek és eszközök.** Fajtényeszeikből: **normandi: óriás nyulak, diszgiambok, fajbaromfiak, tojások.** Megrendeléseket elfogad és árjegyzéket küld kívárra bementve **br. Glaubitz Alfons** gazdasági, méhészeti kiviteli telep elarusítása **Budapest, Garay-é 11.**

Két erőteljes

jó házból való keresztény fiu

lakatos tanoncznak felvételik.

Pozsgay Lipót
lakatos

Budapest, VIII., Népszínház-u. 13.

Jelzálog kölcsön

budapesti és vidéki házak, föld- és erdőbirtokra 20-60 évi időtartamra olcsó állománytörlesztéssel. — Csak telekkönyvi kivonat, kataszterív és adókönyv küldendő be.

Értesítés:

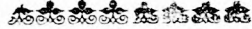
Eltérőleg a legtöbb kölcsön-közvetítő iroda eljárásától az általam eszközölt ügyletek elintézéséről **közvetlen** az Intézet küld a feleknek értesítést és jutalékot is az vonja le utólag.

STEINER LAJOS

iparh. eng. kölcsön közvetítő.

Budapest,

IX., Ferencz-körút 20.
Válaszra helyeg mellék-lendő.

Téglás mesteri

állást keres egy 42 éves erőteljes férfi, ki gyermek kora óta ezen minőségben dolgozik, érti ugy a géppel, valamint a kézi készítést, czime megtudható lapunk kiadóhivatalában.

A Főtisztelendő papság

becsese figyelmébe ajánlom legjobb minőségű, tartós és olcsó szőr övelmet u. m.:

3 1/2 mtr hosszú 9-10 cz. m. széles	1 frt 60 kr.
4 méteres hosszú	1 frt 80 kr.
Zircziek mintájára 4 méteres vállott rojttal	2 frt — kr.
Jezsuita öv, atlasz, vagy vízfolyásos vállott rojttal	2 frt — kr.
Sodrott rojttal	2 frt 50 kr.

Becsese megrendeléseket kér

Hevesy Mihály

papi öv készítő
Veszprém, Csutorás-utca 301. szám.

Hajfialító szer

receptje

kapható kiadóhivatalunkban. 25 kr. beküldése ellen portómentesen küldetik.

Az utasítás szerint bárki otthon készítheti magának a hajfialító szert, melynek alkotászelei minden gyógyszerárban kaphatók. A jól készített szer megvédi a haját a kihullás ellen, ifjú színt kölcsönöz neki s eltávolítja a hajkorpat.

Eppen most jelent meg és kiadóhivatalunkban kapható:

A zsidó vérgyilkosságok története napjainkig

című, a mult évben a hatóság által lefoglalt rendkívül érdekes munka legújabb kiadása.

Ára 1 frt 50 kr.

A pénz beküldése ellenében kiadóhivatalunk portómentesen küldi meg a könyvet.

Telefon: 61-59. sz.

„SZENT-GELLÉRT”

Telefon: 61-59. sz.

KÖNYVNYOMDA és KIADÓ-VÁLLALAT

Budapest, VIII., Práter-utca 44.

ajánlja magát mindennemű

könyvnyomdai munkák, u. m.: hetilapok, könyvek, árjegyzékek körlevelek, meghívók, eljegyzési kártyák, tánczrendek, plakátok csinos és jutányos előállítására.

==== Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek. ====

Tömöntöde.

Könyvkötészet.

Litografia.

ORSZÁGOS MAGY. KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki tőke 800,000 korona.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatók: tagok: Andrássy Géza gróf, Budavics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Pflöpky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdalkozásosság évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának az

Épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé, a szövetkezet csak a tiszta díjakat számítja fel, a kincstári bélyeggel; minden más illeték ki van zárva.

A takarmányt és szalmát eseséget

a szövetkezet tetemesen olcsóbban biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Tömeges tűzbiztosítás esetén az illető községeknek rendkívül olcsó díjtételeket engedélyezünk; kis gazdák, ha 20-an egyszerre egy csoportban, de külön ajánlított terményeiket tűzkár ellen biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

A díjak fizetését a felek kívánatára, váltó ellenében szeptember elsejéig halasztjuk.

Bővebb felvilágosítással szolgál az Igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Tyukszemben szenvedőknek

valamint akiknek szűmösük van

egy mindenhol található növényt, mely évek óta külön sikerrel használt gyógyfűnek bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után tőle a tyukszem örökre kivesz, ajánl. s használati utasítást díjmentesen küld Deák Ferencz Budapest, Práter-utca 44. sz. (Válaszra 15. krosz bélyeg melléklendő.)

Emlékező levél.

Deák Ferencz urnak, Budapest.

22 évig szenvedtem a tyukszemfájdalmait, s hála az Istennek, becses utasítása szerint jártam el, tyukszemem nines többé, fogadja érte hálas köszönetemet Isten áldás és borsz. életet kívánva hogy meg sok más módon is segíthessen maradok kiváló tisztelője. Sopron-Nyék 1897. február 22-en. Kolos István vedkerületi erdőész.

Mélyen tisztelt Deák ur.

Örömmel tudtom önnel, hogy kezeimen levő összes szemölcsöm az ön utasítása folytán teljesen mind gyökereitől kihullottak. Szívemből kívánom, hogy tartsa meg az Isten Deák urat még igen soká a szenvedő emberiség javára. Maradok kiváló tisztelője Takács Margit, Kecskemét 1897. febr. 24. Szolnoki hegyvárosszal 104. h. sz.

WATSON & CO.
GIESSEN
SAVANYÚ-KÖNYVMakulatur papíros
métermázsásként 6 frt
50 krért kapható lapunk
kiadóhivatalában.Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a
„MAGYAR NÉPLAP“ kiadóhivatala fogad el.

ÉRDEKES KÖNYV!!

LELEPLEZÉSEK

a magyar szabadságharc és a magyar emigráció idejéből
(1848—1861.)

KÖZLI: SZEDLÁK MÁTYÁS

1848—49-iki nyug. honvéd-tüzérhadnagy.

Ára 1 korona = 50 kr.

55 krajczár előzetes beküldése után a könyvet bérmentve küldi a „MAGYAR NÉPLAP“ kiadóhivatala

BUDAPESTEN,
VIII. KER., PRÁTER-UTCZA 44. SZÁM.

Jó egészség az ember legfőbb kincse!

Ez elérhető a sokszorosan kipróbált s alant megnevezett szereim által:

Csodacseppek: Gyomorgyöngöses, étvágytalanság, köhika, gyomorpufladás, gyomornyomás, gyomoreres, sárgaság, lep- és májbajok s egyéb gyomor-bajok ellen kitűnő hatásuk. Egy üveg ára 40 kr.

Csodakenet: Csúsz és minden hűtés, rándulás vagy erőltetésből eredt in- és csontfájdalmak, derék- és hátfájások, oldalszurás, csúszos fogfájás és bármely külső fájdalom ellen biztos hatású szer. Egy üveg ára 40 kr. Kapható a készítőnél: ZSÁLEZC ISTVÁN gyógyszerésznel Köröshegyen, Somogy megye.

Főraktárak: Budapesten: Török József gyógyszer-tárban, Király-utca 12. és Dr. Egger Leó gyógyszer-tárban, Váci-körút 17.

Szállítási feltételek Köröshegyről:

Ha a gyógyszerekért járó összeg és még 30 kr. postaköltségre előre beküldetik, a küldés portmentes, utánvételt a küldés jóval többé jön. Tíz üveg vagy azon felüli megrendés esetén, ha a pénz előre beküldetik, a postaköltséget en fizetem, láda és csomagolás is ingyen.

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereiről, cimbalmaidról és mechanikai zenélőműveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetük.

Elpusztíthatatlan erős orgonahangú harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó- és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállíthatnak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarának egyedüli szállítója.

Törleszt.kölcsön földbirtokokra.

Legnagyobb kölcsön a valódi becserétek alapján 20-60 év közti időre készpenzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konverzió bányászati és illetékmentes.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterterv.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körút 39.
Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely halálösztök és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

A ki állást keres,

a ki valamit venni, vagy eladni óhajt; vegye igénybe a Magyar Néplap hirdetési rovatát, s meg fog győződni, hogy biztos eredményt ér el.

Vogel Máté,

„SZENTEK ELETE,”

különös tekintettel a magyar szentekre.

Fordította:

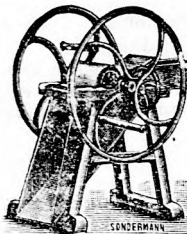
Károly Alajos

Esztergom főmegyei áldozár.

= Nagy negyedret, 760 oldal, 2 kötet. =

Ára füzve 7 forint. — Vásznonba kötve 9 forint. — 2 kötetbe kötve 10 forint.

Kiadóhivatalunk által megszerezhető.

Treszkony Mihály

mezőgazdasági

gépgyáros

Nagy-Bittse (Trencsénmegye)

ajánl: járgányokat, zecskavázó-gépeket, esőplőgépeket, rostákat, konkolyválasztókat, (trier) sorvető-gépeket, darálómalmokat, répa- és burgonyavágó gépeket, kutorizsamor-zsoló-gépeket, különféle cskéket és boronákat, amerikai gereblyéket, káposztagyáluló-gépeket, sztrőf-gépeket, maláta-rúzókat, agyaggyuró-gépeket, borovicskazúzókat, sajtalmokat, amerikai mangorlókat, kőfűrészeket s tizedes-mérlegeket.

Képes árjegyzékemet kívánatra bérmentve küldöm be.

RETAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császa György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedüli szállító!

Ajánlják bőven felszerelt raktárunkat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezés-egyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldozató kelyheket, keresztek, füstölőket, oltárlámpákat, esillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oliárok, Mária-trónók, Krisztus-sírok és szószékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kapkatók raktárunkon. 36-52

Kívánatra készségeken küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.

MEGJELENT

és a „SZENT-GELLÉRT” könyvnyomda
kiadóhivatalában kapható

„MÁRIA-ESTÉK”

(Mária-legendák verseiben.)

Irtta: VATHY ISTVÁN.

Ára ajánlott portmentes küldéssel 1 forint 10 kr.